

Forum for islamforskning Nyhedsbrev – e-mail

17. SEPTEMBER 2007

ÅRGANG 2, NUMMER 4

Indhold:

- Generalforsamlingsnyt
- Nyt lektorat
- Nye bøger
- Ph.d. nyt
- Rapport fra FIFO-seminar i Magleås
- Kontingent
- FIFO-seminar

*Husk på følgende,
ift. nyhedsbrevet*

- *Gør artikler korte og relevante.*
- *Alle oplysninger skal være af værdi for FIFO's medlemmer.*
- *Deadline for bidrag til næste nummer: 1. december 2007.*

Generalforsamlingsnyt

På den seneste generalforsamling den 6. juni 2007 blev der valgt ny bestyrelse, som blev konstitueret på bestyrelsesmødet den 26. juni 2007 (se hjemmesiden under bestyrelse). Der blev nedsat en ny arbejdsgruppe bestående af Anette Ihle, Ehab Galal og Dorthe Høvids Possing, som skal arbejde med profilering af foreningen. Det er besluttet, at målgruppen skal udvides ved, at vi henvender os bredt til islamforskere og ikke blot danske islamforskere, som beskæftiger sig med islam i Danmark. Vi arbejder også på at forbedre kontakten til offentlige myndigheder for at gøre dem opmærksom på foreningen, og hvordan de kan trække på medlemmernes vidensområde.

Nyt lektorat i arabisk og islamiske studier ved Aarhus Universitet

Mark Sedgwick tiltrådte 1. august 2007 en stilling som lektor i arabisk historie, kultur- og samfundsforhold ved Afdelingen for Religionsvidenskab på det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet. Mark Sedgwick er uddannet fra Oxford Universitet og har en ph.d. i moderne historie fra Bergen Universitet. Han kommer fra en stilling som associate professor på det Amerikanske Universitet i Cairo, og hans forskning fokuserer primært på sufisme, islamisk reform fra det 18. til det 20. århundrede og klassificering af muslimske sekter i den islamiske verden. Han har derudover beskæftiget sig med "traditionalistisk-mystisk" islam i Vesten og er i færd med at planlægge et nyt forskningsprojekt om islam i Danmark.

Nyt professorat i arabisk og islamiske studier ved Københavns Universitet

Dr. phil. Jørgen Bæk Simonsen er med tilbagevirkende kraft tiltrådt som professor i arabisk og islamiske studier på Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Carsten Niebuhr Afdelingen på Københavns Universitet i 2007. Jørgen Bæk Simonsen har været med til at opbygge dansk islamforskning og har mange udgivelser om islam i Danmark bag sig. Han har også i en 4-årig periode været leder af Det Danske Institut i Damaskus.

Nye bøger om islam i Danmark af danske islamforskere

Tørre tal om troen – religionsdemografi i det 21. århundrede, redigeret af Margit Warburg og Brian Jacobsen. Forlaget Univers, Højbjerg, 231 sider, Pris kr. 249.

I *Tørre tal om troen* har 12 forskere fra forskellige fagtraditioner leveret analyser af

religionsdemografiske problemstillinger i Danmark. Det er første gang, at religionsdemografer forsøger at sætte tal på forskellige religioners udbredelse i Danmark. Opgaven er vanskelig, da der i Danmark ikke findes et centralt trosregister. Bogens bidragsydere diskuterer de forskellige udfordringer, de møder i forsøget på at sætte tal på den brogede mangfoldighed af religiøse tilhørsforhold i Danmark og stiller kritiske spørgsmål til pålideligheden af egne resultater. Bogen indeholder bl.a. afsnit med en demografisk undersøgelse af muslimer i Danmark samt af konvertitter til islam i Danmark.

Nye muslimer i Danmark. Møder og omvendelser, af Tina Gudrun Jensen og Kate Østergaard. Forlaget Univers, Højbjerg, udkommer 15. oktober 2007.

Nye Muslimer i Danmark. Møder og omvendelser er et resultat af et to-årigt forskningsprojekt foretaget af Tina G. Jensen og Kate Østergaard om danskeres konversion til islam. På baggrund af omfattende feltarbejde kaster bogen lys over de danske konvertitters sociale, religiøse og demografiske baggrund, konversionens omfang og omvendelsesprocessernes kendetegn. Med udgangspunkt i forfatternes dybdeinterviews med danske muslimer præsenteres konvertitternes selvforståelse og deres oplevelser af at indgå i et religiøst fællesskab med andre muslimer i Danmark.

Muslim i Danmark, muslim i verden af Garbi Schmidt. Swedish Science Press i serien *Studier av Inter-religiösa relationer*. Udkommer ultimo oktober 2007. Bogen er baseret på et forskningsprojekt blandt muslimske ungdomsorganisationer i Danmark. Bogen vil blive distribueret i Danmark af SFI (se www.sfi.dk for yderligere information i oktober).

For yderligere information se www.forlagetunivers.dk, www.sfi.dk og anmeldelser i kommende nummer af Tidsskrift for Islamforskning.

Ph.d-nyt: Sharia – et spørgsmål om fortolkning

Den 28. juni forsvarede Dorthe Bramsen fra Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier sin ph.d.-afhandling om islamisk lov i Saudi-Arabien.

Sharia bliver ofte sidestillet med islamisk lov. Men shari'a er ikke en entydig og konkret størrelse. Det er et teologisk princip, som bliver udlagt forskelligt af forskellige mennesker til forskellige tider og på forskellige steder. I ph.d.-afhandlingen 'Divine Law and Human Understanding: Interpreting shari'a within the institutions of ifta' and qada' in Saudi Arabia' afdækker

Dorthe Bramsen fra Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, hvordan saudiarabiske religiøse lærde i dag forstår og udlægger shari'a.

Ny dansk ph.d.-afhandling om islamisk lov i Saudi-Arabien.

Det saudiske rationale

Loven i Saudi-Arabien er ikke fastlagt i paragraffer, bortset fra på nogle få områder. Den bliver defineret og fortolket af islamiske retslærde på baggrund af Koranen og profeten Muhammads ord og gerninger, og tidligere udlægninger af loven skaber i princippet ikke præcedens. Rationalet er, at tidligere udlægninger kan være forkerte, og at enhver er forpligtet til overfor Allah at søge sandheden, hvis han er uddannet til det. Sandheden i form af shari'a anses for at være altomfattende og altdækkende og i alle tilfælde at kunne udledes af Koranen, som indeholder Allahs tale til mennesket, og Muhammads ord og gerninger, som er inspireret af Allah. Hvis den ikke kan udledes eksplicit, må den ifølge de saudiske lærde udledes implicit via konsensus blandt de retslærde eller via analogislutninger.

Kvinder og biler

Dorthe Bramsens ph.d.-afhandling består af tre dele: Den første del giver en introduktion til islam og islamisk lov i Saudi-Arabien og til den såkaldte usul al-fiqh-videnskab, dvs. videnskaben om de islamisk-juridiske principper og den retslige erkendelseslære. Anden del undersøger og analyserer den måde, som saudiske retslærde argumenterer på, idet den tager en række konkrete og aktuelle spørgsmål op, som fx hvorfor kvinder ikke må køre bil. Tredje og sidste del af afhandlingen undersøger og analyserer retsproceduren og retslogikken inden for de saudiske domstole, og fokus er her især på reglerne for bevisførelse.

Islamforskning nationalt og internationalt – hvilken vej skal vi?

FIFO har længe haft ønske om at holde et seminar med deltagelse af internationale forskere, hvor man ville kunne tage aktuelle og fremadrettede emner indenfor islamforskningen op. Emnet for et sådant seminar blev diskuteret ved et bestyrelsesmøde sidste vinter, på et tidspunkt, hvor islamforskningens rolle endnu engang var taget op i medierne. Spørgsmål om forskningens uvildighed, om politisk med- eller modspiller var (og er) en udfordring, som vi fandt det vigtigt både at tage alvorligt, og behandle teoretisk, metodisk og empirisk. Kunne vi skabe et rum for at behandle dette emne seriøst så vi en mulighed for at bringe feltet fremad.

Således drog et antal af FIFOs medlemmer samt inviterede forskere fra både ind- og udland til Magleås i midten af maj måned i år. Seminarets deltagere afspejlede FIFOs intension om at bidrage til en tværfaglig diskussion af de overordnede spørgsmål, som vi ønskede at adressere. Spørgsmål, som vi havde bedt oplægsholderne om at reflektere over var blandt andet, hvordan vi som forskere bedst kunne forholde os til politiseringen af feltet; hvilken rolle vi spillede og ønskede at spille i den nuværende debat; hvordan vi kunne udføre vores mål om at formidle sensitive forskningsresultater om en samfundsgruppe, som på mange måder må anses for sårbar på en måde, som både var seriøs og fyldestgørende, og på en måde, som hverken "udstillede" vores informanter (og dermed kunne gøre det sværere i fremtiden at vende tilbage i feltet) samtidigt med, at vores forskning ikke blev taget som et positioneret partsindlæg i den offentlige debat. Kunne vi som forskning sætte os udenfor politiseringen, og i så fald, hvordan?

Seminaret var som nævnt både interdisciplinært og derudover komparativt. Debatten omkring islam og islamforskningens rolle er ikke et ensidigt dansk fænomen, men genfindes i en europæisk og også nordamerikansk kontekst. Programmet var sammensat på en måde, så der var en vekselvirkning mellem mere empiriske indlæg, som reflekterede over data fra bestemte nationale

Kontingent til FIFO betales en gang årligt og udgør 150 kr. (dog 100 kr. for studerende)

FIFO seminar
den 10. oktober

FIFO

Att.: Garbi Schmidt
SFI, Socialforsknings-
instituttet
Herluf Trolles Gade 11,
1052 Kbh. K

E-mail:

info@islamforskning.dk

FIFO på internettet!

www.islamforskning.dk

Redaktion på

Nyhedsbrevet: Karen-
Lise Johansen Karman
og Brian Jacobsen

kontekster, og mere teoretiske og metodiske indlæg. Blandt tilhørerne var der stor diskussionslyst – både under de mange sessioner og i pauserne.

Hvad kom der så ud af det hele? *Kan* vi virkelig komme udenom politiseringen? I forhold til det sidste spørgsmål var svaret i stor udstrækning negativt. Men overordnet set blev der opfordret til en mere proaktiv holdning indenfor forskningen. Et indsatsområde som blev diskuteret var indenfor undervisning og uddannelse af nye kandidater. Et andet var, hvordan man i større grad kunne indgå i dialog med medierne og dermed påvirke de historier, som blev skrevet. Og et tredje indsatsområde var af teoretisk og metodisk art, herunder hvordan forskningen kunne bidrage med nye vinkler på feltet ved at stille "anderledes" spørgsmål og dermed udfordrer de diskurser, som måtte herske omkring os.

Efter to dage drog vi alle fra Magleås med rygsækken pakket med nye tanker og kontakter. Men hermed slutter processen ikke. For det er FIFOs ambition at de indlæg, som blev præsenteret på seminaret skal gøres tilgængelige igennem en publikation - hvordan formen på denne ser ud er fortsat i støbeskeen.

Diskussionen er langt fra slut og skal forhåbentligt bredes ud til en større skare end dem, der fandt vej til Magleås.

Kontingent

Så er det blevet tid til at forny medlemskabet af Forum for Islamforskning. Ja, strengt taget er vi lidt sent på den, for medlemskabet gælder jo pr. kalenderår. Forsinkelsen skyldes, at vi i år først afholdt vores generalforsamling i juni måned. Medlemskabet koster fortsat 150 kr. (100 kr. for studerende). Beløbet indbetales på foreningens konto 1594 4806091413. Det er vigtigt at skrive "kontingent + navn" på indbetalingen.

Vi har lavet en optegnelse over vore medlemmers forskningsområder og ansættelsessteder, som vi bruger, når vi planlægger seminarer eller får henvendelser fra journalister. Men da foreningen efterhånden er et par år gammel, er der sikkert mange af jer, som i mellemtiden har fået nyt arbejde eller arbejder med nye projekter. Derfor ville det være en stor hjælp, hvis I sender en e-mail med opdaterede personoplysninger til info@islamforskning.dk Hvis I er interesserede i, at det skal ligge på foreningens hjemmeside (under "aktuel forskning"), må I gerne angive dette.

FIFO seminar den 10. oktober i Århus

FIFO afholder denne gang vores årlige seminar på Aarhus Universitet. Dagen indleder med et foredrag af antropolog Marie E. Louw om "Hverdagslivets Islam i Centralasien", efterfulgt af et oplæg af Mark Sedgwick om "Islamisk Reformation". Om eftermiddagens sættes fokus på radikal islam. Omar Dhahir præsenterer emnet "Islamisme og krig i Irak", Tallat Shakoork diskuterer overvejelser omkring studiet af radikaliserings blandt muslimer i Danmark, og dagen afslutter med et oplæg ved Tina Maagaard med titlen "Terror og Tekstanalyse". Seminaret er åbent for alle og gratis for medlemmer. Læs mere på www.islamforskning.dk

